

НОВИЙ ЗАВОДСЬКИЙ ТИП ВЕЛИКОЇ БІЛОЇ ПОРОДИ

В.О. Медведєв, О.В. Пасічник

Інститут тваринництва УААН

У статті викладені шляхи створення, продуктивність і стан племінної бази спеціалізованого голубівського типу великої білої породи свиней. Наведено характеристики розвитку кнурів і маток цього типу, результати оцінки кнурів за власною продуктивністю і за відгодівельними якостями нащадків. Молодняк нового типу за показниками контрольної відгодівлі на 5,9 – 21,4 % перевищує вимоги класу еліта.

велика біла порода, голубівський заводський тип, селекція, відтворні, відгодівельні, м'ясні якості молодняку

Велика біла порода свиней є провідною в господарствах України. За чисельністю вона займає перше місце серед інших порід. Тварин цієї породи розводять в усіх 25 областях України.

Свині характеризуються добрим розвитком, бажаним типом будови тіла, міцною конституцією, високою продуктивністю, пристосованістю до промислової технології виробництва свинини. Все це визначає її широке використання на великих комплексах, товарних фермах, фермерських господарствах і у приватному секторі.

З метою покращення пристосованості породи до системи гібридизації в ній були створені спеціалізовані поєднувальні внутріпородні типи – УКБ-1 (з підвищеними відтворною і продуктивною здатністю маток), УКБ-2 (з підвищеними відгодівельними якостями). Для завершення програми створення в породі племінної бази спеціалізованих генотипів по типах продуктивності необхідно було створити спеціалізований тип свиней з підвищеними м'ясними якостями (УКБ-3).

Матеріал та методи досліджень. Таку роботу було проведено на Дніпропетровському СГЦ. Був створений і апробований у 1998 році спеціалізований голубівський заводський тип свиней (заводське стадо на цей період налічувало 500 основних маток і кнурів, які відносились до 10 заводських ліній кнурів і 7 родин маток).

Після закриття селекційно-гібридного центру, поголів'я створеного м'ясного типу свиней передали агрофірмі „Олімпекс-Агро” Новомосковського району Дніпропетровської області.

Голубівський спеціалізований м'ясний тип свиней створювали на основі поєднання великої білої породи вітчизняної і англійської селекції.

Усі завезені кнури англійської селекції мали оцінку за власною продуктивністю: вік досягнення живої маси 100 кг становив 140-152 дні, витрати кормів на 1 кг приросту – 2,9-3,2 корм.од, товщина шпигу – 15-22 міліметри. Кнури з кращими показниками були виділені в якості родоначальників споріднених груп. Усього для подальшої селекції в групу племядра було відібрано 29 кнурів 10-ти споріднених груп.

Поряд із позитивними якостями завезені кнури мали суттєві недоліки: слабку конституцію і екстер'єрні вади (погана конструкція задньої третини і слабкі ноги). У результаті 85 % кнурів вибули протягом року.

Нашадки першого покоління, отримані від поєднання кнурів англійської селекції з матками вітчизняної селекції, в більшості випадків не мали цих недоліків.

Результати досліджень. Дослідження показали, що найбільш оптимальною є конструкція генотипу, яка умовно включає від $\frac{3}{4}$ до $\frac{5}{8}$ частки крові великої білої породи вітчизняної і відповідно, від $\frac{1}{4}$ до $\frac{3}{8}$ частки крові англійської селекції.

Головними селекційними ознаками, за якими проводили основний добір та підбір були м'ясність і енергія росту при дотриманні інших ознак на рівні класу еліта і першого.

В основу системи племінної роботи було закладено розведення за лініями, оцінка тварин за відгодівельними і м'ясними якостями, природною резистентністю, стресостійкістю і технологічністю.

Кнури і матки голубівського заводського типу були добре розвинені, мали міцну конституцію, високі відтворні якості і продуктивність маток. Середня жива маса дорослих кнурів становила 311 кг, довжина тулуба – 185 см; маток - відповідно 248 кг і 169 см.

Середня багатоплідність маток з 2 і більше опоросами (500 основних маток) становила 11,7 поросят, маса гнізда в 35 днів – 66,5 кг. У селекційній групі (218 маток) ці показники були дещо вищими – багатоплідність – 11,9 поросят, маса гнізда – 74,4 кг, середня жива маса поросяти при відлученні в 35 днів – 8,2 кг.

Молодняк голубівського заводського типу характеризується високою м'ясною і відгодівельною продуктивністю (табл. 1-2).

1. Відгодівельні і м'ясні якості молодняку голубівського заводського типу великої білої породи

Стандарти і відхилення від них	Оцінено кнурів, голів	Оцінено нащадків, голів	Вік досягнення живої маси 100 кг, днів	Середньодобовий приріст, г	Витрати корму на 1 кг приросту, корм.од	М'ясні якості		
						довжина туші, см	товщина шпигу, мм	маса заднього окосту, кг
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Середній показник	27	324	175	795	3,35	97,5	24,5	10,9
Стандарт типу	-	-	180	-	3,8	-	25,0	-

Продовж. табл. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Стандарт класу еліта	-	-	190	-	3,9	93,0	31,0	10,0
Відхилення від стандарту типу, ±								
Абсолютний показник	-	-	-5	-	-0,45	-	-0,5	-
%	-	-	-2,8	-	-11,9	-	-2,0	-
Відхилення від стандарту класу еліта, ±								
Абсолютний показник	-	-	-15,0	-	-0,55	+4,5	-6,5	+0,9
%	-	-	-8,0	-	-14,0	+4,0	-21,0	+9,0

За показниками м'ясної і відгодівельної продуктивності молодняк нового заводського типу перевершує стандарти типу і класу еліта.

2. Оцінка кнурів голубівського заводського типу на елеверах Дніпропетровської області

Місто оцінки (елевери)	Кількість оцінених кнурів, голів	Вік досягнення живої маси 100 кг, днів	Середньодобовий приріст, г	Витрати корму на 1 кг приросту, корм.од	Прижиттєва товщина шпиків, мм
«Синельниківський»	83	177,8	762	3,61	23,4
«Криничанський»	35	175,1	757	3,80	21,5
Середнє	118	176,7	760	3,66	22,8
Стандарт типу	-	180,0	-	3,80	25,0
Стандарт класу еліта	-	210,0	-	3,90	29,0
Відхилення від стандарту типу, ±					
Абсолютний показник	-	-3,3	-	-0,14	-2,2
%	-	-1,9	-	-3,7	-8,9
Відхилення від стандарту класу еліта, ±					
Абсолютний показник	-	-33,3	-	-0,24	-6,2
%	-	-15,9	-	-5,9	-21,4

За останні роки поголів'я голубівського заводського типу зменшилось. Нині на племзаводі (відділення „Новостепанівка”) є 32 основних кнури і 202 основних матки. Усіх кнурів утримують на станції штучного запліднення. Сперму щоденно розвозять по товарних фермах агрофірми і реалізують іншим господарствам.

Кнури характеризуються бажаним типом будови тіла (93 %), крупні, довгі з виповненим окостом, міцною конституцією. За розвитком кнури відповідають вимогам класу еліта.

Матки також крупні, довгі і середньої довжини, міцної конституції. Половина маток бажаного типу, тобто крупні, довгі з виповненим окостом

(43 %), середнього (50 %) і небажаного типу (7 %).

За розвитком матки відповідають вимогам класу еліта і першого (табл. 3).

3. Розвиток кнурів і маток (за даними 2005 року)

Показники	Кнури		Матки	
	12-16 міс	24 міс і старше	15-16 міс	24 міс і старше
Кількість, голів	22	7	69	135
Жива маса, кг	230	338	183	225
Довжина, см	175	191	156	161

За відтворювальними і продуктивними ознаками маток відносять до класу еліта і першого (табл. 4).

Матки провідної групи характеризуються ще вищими показниками продуктивності: їх багатоплідність становить 13,2 поросят, середня маса гнізда – 89,4 кг, середня жива маса одного поросяти – 9,3 кг.

4. Продуктивність маток

Показники	Матки	
	з одним опоросом	з двома і більше
Кількість маток, голів	85	106
Багатоплідність, голів	10,6	11,3
При відлученні в 36 днів		
Кількість поросят, голів	8,2	8,8
Середня маса гнізда, кг	87,9	83,9
Середня жива маса 1 поросяти, кг	10,7	9,6

Для порівняльної оцінки генотипу свиней нового заводського типу був проведений аналіз за 10 поліморфними системами груп крові тварин голубівського типу великої білої породи (УВБ 3), УВБ-1, УВБ-2 і «старого» щільного м'ясо-сального типу великої білої породи. Було встановлено різницю між порівнюваними популяціями.

Так, за частотою стрівальності алелей різних груп крові порівнюваних типів свиней розподілили в наступному порядку: велика біла «старого» щільного типу – 24,75 %, УВБ-1 – 21,85 %, УВБ-2 – 13,34 %, УВБ-2 – (Донецький тип) – 9,24 %, УВБ-3 (Голубівський тип) – 20 %.

За ступенем гомозиготності (Н) стад по 10 локусах крові свині голубівського заводського типу вірогідно вирізнялись за Н-Е системами від свиней донецького типу (УВБ-2), за Д-системою від УВБ-2, УВБ-1, а за G, H, K-системами від усіх раніше створених типів.

Аналізуючи середній рівень гомозиготності за всіма локусами слід відмітити достатньо високий показник у популяції свиней голубівського заводського типу великої білої породи, що пов'язано з методикою створення даного типу свиней.

Висновок. Свині голубівського заводського типу великої білої породи характеризуються високими показниками розвитку і продуктивності. За цими показниками вони відповідають вимогам класу еліта і першого. Тварини мають міцну конституцію і добру пристосованість до умов промислової технології великих свинарських комплексів.

Молодняк цього типу вирізняється високими м'ясними і відгодівельними якостями. За цими показниками він перевершує стандарт типу і клас еліта.

НОВЫЙ ЗАВОДСКОЙ ТИП КРУПНОЙ БЕЛОЙ ПОРОДЫ

В.А. Медведев, А.В. Пасичник, Институт животноводства УААН

В статье изложены пути создания, продуктивность и состояние племенной базы специализированного голубовского типа крупной белой породы свиней. Приведена характеристика развития хряков и маток этого типа, результаты оценки хряков по собственной продуктивности и откормочным качествам потомства. Молодняк нового типа по показателям контрольного откорма на 5,9 – 21,4 % превосходит требования класса элита.

THE NEW PEDIGREE TYPE OF THE LARGE WHITE PIG BREED

V.O. Medvedev, O.V. Pasychnyk, The Institute of animal science UAAS

The article highlights the ways of creation of pedigree stock of Golubov type of large white pig breed & its performance. This article presents the results of boar & sow classification based on their performance & progeny-tested fattening qualities. The young stock of the new breed type gives gain per 5,9-21,4 % by fattening performance test in comparison with the quality class yearlings.

УДК 636.4.082.453.5

ДЖЕРЕЛА МІКРОМІЦЕТНОЇ КОНТАМІНАЦІЇ СПЕРМИ КНУРІВ

О. С. Мірошнікова*

Інститут тваринництва УААН

Наведено результати досліджень з вивчення шляхів мікроміцетної контамінації сперми кнурів. Джерела мікроміцетів – це статеві органи кнурів, повітря виробничих приміщень для утримання тварин та пункту штучного осіменіння, середовище для розбавлення сперми та його інгредієнти.

мікроміцети, контамінація, якість сперми, мікрофлора, кнури

В умовах інтенсивного розвитку галузі свинарства, біотехнологія штучного осіменіння набуває все більшої ваги. При штучному осіменінні сперма кнурів у різному ступеню забруднюється мікроміцетами. На момент отримання сперми від кнурів кінцева частина препуція торкається стінок камери штучної вагіни. Препуціальна порожнина теж містить велику кількість мікроорганізмів, для яких вона є сприятливим середовищем. Після отримання сперма контактує з повітрям лабораторії, де проводять її оцінку, розбавлення та фасування [1]. Навіть середовище для розбавлення сперми уявляється нам небезпечним для неї. Тому ми поставили задачу вивчити можливі джерела забруднення сперми кнурів мікроскопічними грибами, які пов'язані з методом штучного осіменіння.

* Науковий керівник - кандидат ветеринарних наук А.А.Беліков